

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 207/2014-56

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. apríla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť obce Patince, Lipová 233, Patince, zastúpenej advokátkou JUDr. Olgou Szabó, Ulica J. Fučíka 213, Patince, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Komárno v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 120/2004 a jeho rozsudkom z 25. júna 2009, postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 310/2012, 8 Co 72/2013 a jeho rozsudkom z 21. februára 2013 a tiež postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 47/2011 a jeho uznesením z 18. septembra 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obce Patince o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2013 doručená sťažnosť obce Patince, Lipová 233, Patince (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Olgou Szabó, Ulica J. Fučíka 213, Patince, ktorou namieta porušenie

svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 120/2004 a jeho rozsudkom z 25. júna 2009 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 310/2012, 8 Co 72/2013 a jeho rozsudkom z 21. februára 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a tiež postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 47/2011 a jeho uznesením z 18. septembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že J. H., E. H., Š. M. a J. G. (ďalej len „žalobcovia“), podali 29. novembra 2004 okresnému súdu žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam proti sťažovateľke ako žalovanej v 1. rade a Slovenskej republike, zastúpenej Slovenským pozemkovým fondom, ako žalovanej v 2. rade na tom skutkovom základe, že *„ich nadobudli ich právni predchodcovia výmerom č... zo dňa 5. 5. 1948 Povereníctva pôdohospodárstva pozemkovej reformy v Bratislave. Prídelcami vyplývajú z tohto poverenia boli P. K. a manž. M. K. Vlastnícke právo nebolo na ich meno prevedené príslušnou Správou katastra, ktorá tento zápis odmietla vykonať, nakoľko listina nebola spôsobilá na zápis. Napriek tomu ich zdedili po svojich právnych predchodcoch... Hodnota sporu bola určená znaleckým posudkom č. 60/2005... na sumu 8.252.940,15 Sk t. j. 273.947,47 Eur.“*.

O žalobe rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 120/2004 z 25. júna 2009 tak, že určil, že žalobcovia sú *„podielovými spoluvlastníkmi novovytvorených nehnuteľností ležiacich v k. ú. P. vytvorených geometrickým plánom vyhotoveným IVTER s. r. o., č. geom. plánu... z dňa 17. 02. 2006“* (predmetné nehnuteľnosti sú špecifikované vo výroku označeného rozsudku, pozn.).

Krajský súd na základe odvolania sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 8 Co 257/2009, 8 Co 258/2009 zo 16. decembra 2010 (ďalej aj „prvý rozsudok krajského súdu“) odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh žalobcov zamietol.

Sťažovateľka v sťažnosti tiež uvádza, že „Podaním zo dňa 18. 2. 2010 došlým súdu 23. 2. 2010 do konania... vstúpil Krajský prokurátor v Nitre, ktorý sa na odvolacom pojednávaní žiadal zamietnutie podanej žaloby.“. Proti označenému rozsudku krajského súdu podali žalobcovia dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Cdo 47/2011 z 18. septembra 2012 tak, že zrušil dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu zo 16. decembra 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom ho zaviazal právnymi názormi vyjadrenými v odôvodnení označeného uznesenia.

Krajský súd v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 8 Co 310/2012, 8 Co 72/2013 z 21. februára 2013 rozsudok okresného súdu z 25. júna 2009 v merite veci potvrdil (druhým výrokom zrušil uznesenie súdu prvého stupňa sp. zn. 12 C 120/2004 z 5. augusta 2009 o trovách konania a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, pozn.).

Sťažovateľka zdôrazňuje, že «*k potvrdeniu prvostupňového rozhodnutia druhostupňovým súdom v rámci odvolacieho konania došlo len z dôvodu, že odvolací súd „musel“ podľa § 243 d ods. 1 vety druhej OSP rešpektovať právny názor dovolacieho súdu*», pričom v nadväznosti na to poukazuje «*na zistené fakty Krajského súdu v Nitre ako odvolacieho v rámci jeho prvého rozsudku zo dňa 16. 12. 2010 a to nasledovné:*

- *pre nadobudnutie vlastníctva rozhodnutím alebo verejnou listinou vydaným (nou) príslušným k tomu orgánom štátnej moci a správy sa vyžaduje (okrem právomoci príslušného orgánu) jednoznačnosť a určitosť rozhodnutia - listiny bez omylov (nesprávností),*

- *v roku 1948 v pozemkovej knihe katastrálne územie K. K. malo 792 poz. vložiek s najvyšším označením č. 2199,*

- *v roku 1959 novovytvorené katastrálne územie P. sa vytvorilo odčlenením od katastrálneho územia M.,*

- *v roku 1948 bola v pozemkovej knihe zapísaná len pozemnoknižná parcela č. v poz. vložke č. kat. úz. M. so zápisom Konfiškácie podľa nar. č. 104/1945 Sb. SNR voči „Királyi Kincstár“ a vlastníctvo Československého štátu operatívnej správy Štátneho majetku, národný podnik Bajč k nej bolo v celosti zapísané (s výmazom konfiškácie) na základe*

Prídelovej listiny z 15. 3. 1955 a Čd (konania) 145/1955 povolením Ľudového súdu v Hurbanove 4. 4. 1955,

- Výmer o vlastníctve pôdy z 5. 5. 1948 právnym predchodcom navrhovateľov pridelil do vlastníctva poľnohospodárske nehnuteľnosti v kat. území K. K. a tieto nehnuteľnosti ako nehnuteľnosti v kat. území K. K. (nie M. resp. P.) boli ako dedičstvo v prospech navrhovateľov po ich právnych predchodcoch prejednané v rokoch 1994 a 2003, a to ako neidentické (bez zidentifikovania),

- vlastníctvo k veciam, ku ktorým patrilo právo hospodárenia štátnym podnikom rozpočtovým a príspevkovým organizáciám a ku ktorým prešla zakladateľská a zriaďovateľská funkcia na obec, prechádzajú (v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 a 7) do vlastníctva obce z majetku Slovenskej republiky už účinnosťou (dňa 1. 5. 1991) zákona č. 138/1991 Zb. a prechod vlastníctva zo zákona sa v katastri nehnuteľností zapisuje len záznamom (nie vkladom) vlastníctva,

- parc. č. 4247 z poz. vložky 1281 kat. územia M. bola ku dňu účinnosti zákona č. 138/1991 Zb. rozdelená a začlenená do kat. územia P. (i Termálneho kúpaliska P.),

- vlastníctvo odporcov k predmetným nehnuteľnostiam bolo v katastri nehnuteľností zapísané len záznamom (v roku 1997 na odporcu v rade 1/ a v roku 2002 u odporcu v rade 2/ ich nadobudnutia vlastníctva na základe nadobudnutia vlastníctva zo zákona (u odporcu v rade 1/) resp. konfiškácie a zápisu prídelu - pôvodného vlastníctva (u odporcu v rade 2/), pričom vlastníctvo právnych predchodcov navrhovateľov nebolo nikdy v evidencii nehnuteľností (pozemkovej knihe a katastri nehnuteľností) zapísané na navrhovateľov boli v roku 1994 na základe zápisu dedičských rozhodnutí založené tzv. „hluché“ LV č. a a kat. úz. P., ktoré LV samo osebe nie sú preukaznou verejnou listinou,

- v roku 1948 sa pre nadobudnutie vlastníctva všeobecne vyžadoval vklad (intabulácia) v pozemkovej knihe (príslušnej poz. vložke),

- po vydaní výmeru o vlastníctve pôdy právní predchodcovia navrhovateľov parc. č. z poz. vložky kat. územia M. č. (ani sčasti) neužívali (a v držbe nemali) viac ako 10 rokov (v tomto smere nič netvrdili a pred súdom prvého stupňa ohľadom rokov 1948 - 1955 ani nedokazovali), predovšetkým po vzniku JRD a po roku 1955 (Prídele),

- minimálne od roku 1955 - zápisu prídelu a svojej osoby vlastníka s parcelou č. z poz. vložky kat. úz. M. vlastnícky v plnom rozsahu disponoval a nakladal

Československý štát ktorý ju zlučoval a rozdeľoval a vyňal i z poľnohospodárskeho pôdneho fondu (spracoval),

- po 1. 4. 1983 /novelizácii Občianskeho zákonníka.../ bolo v zmysle ust. § 135a upravené u pozemkov v držbe občanov, vydržanie samotným štátom /s výnimkou v ods. 3/ ako primárne - jediné možné a po 1. 1. 1992 mohol štát nadobúdať vlastníctvo vydržaním /§ 134/ i k pozemkom v jeho držbe, a to bez osobitnej /odlišnej/ úpravy náležitostí /v §§ 129 a 130/ a to rovnako k 1. 1. 1992,

- navrhovatelia napriek poučeniu podľa ust. § 120 ods. 4 O. s. p. v konaní pred súdom prvého stupňa Konečný prídelový plán /s doložkou schválenia/ nepredložili /a dôkaz jeho zabezpečením nenavrhl /nie bez svojej viny...,

- konanie vo veci sa začalo 29. 11. 2004 a do toho navrhovateľ v rade 4/ vstúpil /opätovne/ 21. 11. 2006, pričom odporca v rade 2/ /SR/ bol účastníkom označený až 18. 10. 2006,

- úprava právnych vzťahov v Občianskom zákonníku je všeobecná a pred jeho aplikáciou má prednosť úprava právnych /konkrétnych/ vzťahov podľa osobitných predpisov, teda že úprava konkrétnych vzťahov a nárokov reštitučného charakteru upravených v osobitnej právnej úprave vylučuje aplikáciu úpravy všeobecnej,

- že predpisy reštitučného charakteru vydané po roku 1990 upravujú ako reštitučný titul i navrátenie vlastníctva k veciam odňatým štátom bez právneho dôvodu,

- predložený geometrický plán nebol vypracovaný na identifikáciu vo výmere označenej parcely č. a to osobou znalca zapísanou v zozname znalcov, pričom súd prvého stupňa sa k jeho akceptácii bližšie nevyjadril,

súd prvého stupňa bližšie neuviedol, ako posúdil držbu - nakladanie odporcov s predmetom konania od rokov 1991, resp. 1955 /prečo bola pre navrhovateľov - ich predchodcov z hľadiska možnej straty vlastníctva bezvýznamná/,

- navrhovatelia žalujú priamo určenie svojho /spolu/ vlastníckeho práva a to priamo k novovytvoreným parceliam /bez označenia parcely pridelenej a prededenej/,

- právomoc ONV rozhodovať o prídele bola v roku 1955 daná za podmienok vládneho nariadenia č. 122/1951 Zb.,

- Výmer o vlastníctve bolo možné vydať pred určením a zaplatením prídelovej ceny.».

V nadväznosti na citované sťažovateľka namieta, že „na tieto fakty síce odvolací súd poukázal aj vo svojom druhom rozsudku vydaného na základe zrušenia jeho prvého rozsudku dovolacím súdom, avšak ich už tak ako vo svojom prvom rozhodnutí právne neanalyzoval a nerozvádza v rámci podrobnejšieho výkladu, čo robí dané rozhodnutie nepreskúmateľným“.

Podstata sťažovateľkiných námietok, ktorými odôvodňuje neprípustný zásah do svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, spočíva v tom, že v jej veci konajúce súdy (okresný súd a krajský súd) vychádzajú z právnych názorov dovolacieho súdu, ktorý

- nesprávne a zmätočne interpretoval § 13 ods. 1 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pôde“), tvrdiac, že „reštitučné predpisy neboli vydané pre ten účel, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva a preto, ak došlo k zabratiu majetku štátu bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku, resp. finančnej náhrady domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva...“,

- nesprávne posúdil „Výmer o vlastníctve pôdy z 5. mája 1948 pre právnych predchodcov žalobcov“, pričom sa nevysporiadal s právnym názorom krajského súdu vyjadreným v jeho prvom rozsudku o chybnom označení katastrálneho územia, na ktorom sa mala nachádzať sporná parcela (K. K. namiesto M., pozn.), vo Výmere o vlastníctve pôdy z 5. mája 1948 pre právnych predchodcov žalobcov, ako aj v dedičských rozhodnutiach, na základe ktorých vlastnícke právo k sporným pozemkom mali nadobudnúť žalobcovia, ako odstrániteľnú chybu v písaní nespôsobujúcu neurčitosť týchto listín,

- sa nevysporiadal s názorom odvolacieho súdu vyjadreným v jeho prvom rozsudku, že „predložený geometrický plán nebol vypracovaný na identifikáciu vo výmere označenej parcely č. a to osobou znalca zapísaných v zozname znalcov/...“,

- sa nevysporiadal s otázkou vydržania vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam.

V súvislosti s vydržaním sťažovateľka tvrdí, že „samotnou účinnosťou zákona č. 138/1991 Zb., bez ohľadu na delimitačné protokoly a následný záznam zmeny vlastníctva v katastri nehnuteľností, došlo zo zákona k prechodu vlastníctva na odporcu v rade 1/ t. j. sťažovateľa k tým častiam parcely č. 4247, resp. 4247/2, ktoré boli ku dňu účinnosti zákona vlastnícky evidované na Československý štát, v správe Okresnej správy cestovného ruchu Komárno. Minimálne od tej doby sťažovateľ s danými pozemkami nakladal v dobrej viere ako so svojimi vlastnými nikým a nerušene a mal ich pokojne vo svojej držbe až do podania žalobného návrhu v roku 2004.“.

Sťažovateľka tiež tvrdí, že v predmetnom súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam došlo k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy. V súvislosti s týmto konštatovaním sťažovateľka poukazuje na to, že „Okresný súd Komárno Uznesením sp. zn. 12 C 120/2004-145 zo dňa 17. marca 2006 nariadil predbežné opatrenie, ktorým zakazuje žalovanému v rade 1/ až do právoplatnosti rozsudku vo veci 12 C 120/2004 akýmkoľvek spôsobom nakladať s nehnuteľnosťami, tieto scudziť a to k nehnuteľnostiam vedeným Katastrálnym úradom v Nitre, Správa katastra K. na LV č... Proti vydanému uzneseniu... žalovaný v rade 1/ podal odvolanie... Krajský súd v Nitre Uznesenie... potvrdil Uznesením č. 9 Co 119/2006-170 zo dňa 31. 5. 2006...“.

Podľa sťažovateľky „vydaním predbežného opatrenia (sťažovateľka v petite sťažnosti označené rozhodnutie o predbežnom opatrení ale nenamieta, pozn.) sa výrazným spôsobom zasiahlo do jeho ústavných práv ako aj ústavných práv vlastníkov nadstavieb a vlastníkov, v počte 16, ktorí od obce odkúpili v roku 2003 pozemky, ale nemohli so stavebnými prácami začať práve z uvedeného dôvodu“.

Sťažovateľka v sťažnosti tiež namieta, že v označenom súdnom konaní došlo aj k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. V tejto súvislosti argumentuje tým, že „... vynesenie rozsudku na prvom stupni trvalo Okresnému súdu Komárno viac ako 2 roky a 5 mesiacov... Odvolací súd... nariadil súdne pojednávanie na deň 25. 11. 2010. Od podania odvolania žalovaného

v rade 1/ uplynulo viac než 16 mesiacov... Najvyššiemu súdu taktiež trvalo v čase od podania dovolania žalobcami až po rozhodnutie viac ako jeden a pol roka...“. Súdne konanie, ktoré trvalo enormne dlhú dobu, viac ako 8 rokov, sťažovateľka považuje za „neakceptovateľné a nezlučiteľné s Ústavou Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 a zároveň zakladá aj porušenie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1“.

Sťažovateľka doplnila svoju sťažnosť podaním z 31. októbra 2013, v ktorom uviedla, že *«v uvedenej právnej veci vyšli najavo nové skutočnosti, ktoré neboli známe ani v prvostupňovom, ani v odvolacom, ani v dovolacom konaní navrhovateľov...»*

Právni predchodcovia navrhovateľov v rade 1/ až 4/ P. K. a manželka M. S. sa v roku 1952 vzdali svojich prídellov pochádzajúcich z konfiškovaného majetku podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. SNR o konfiškovaní a urýchlennom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa.

O tom svedčí „Zápisnica napísaná dňa 10. IX. 1952 na MNV v M. vo veci vyúčtovania s prídelcami, ktorí sa vzdali svojich prídellov pochádzajúcich z konfiškovaného majetku A. uč a spol. v kat. území v M..“

Účastníkmi tejto zápisnice boli medzi ostatnými aj právni predchodcovia navrhovateľov v rade 1/ až 4/ P. K. a manželka M. S.».

Sumarizujúc svoju argumentáciu, sťažovateľka poukazuje na nasledovné „rozhodné skutočnosti:

1. Zo zápisnice napísanej dňa 10. IX. 1952 na MNV v M. jednoznačne vyplýva, že právni predchodcovia navrhovateľov v rade 1/ až v rade 4/ K. P. a manž. M. S. sa vzdali svojich prídellov pochádzajúcich z konfiškovaného majetku A. spol. v kat. území M.,

2. z predmetnej zápisnice ďalej vyplýva, že právni predchodcovia navrhovateľov v rade 1/ až v rade 4/ K. P. a manž. M. S. mali pridelenú ornú pôdu vo výmere 12,58 ha a užívali ju po dobu 6 rokov za užívací poplatok za ha ročne 300 Kčs, čo spolu činilo 22.644 Kčs,

3. Zápisnica napísaná dňa 5. 11. 1957 na miestnom národnom výbore v obci M. vo veci prevádzania revízie a zúčtovania konfiškátov s prídelcami rol a stavebných pozemkov svedčí o veľmi významnej a podstatnej skutočnosti, že právni predchodcovia navrhovateľov

v rade 1/ až 4/ v poradí 1 K. P. vstúpili do JRD bez pôdy, nakoľko prídelcom v kat. území M. v osade P. pozemky prebrali štátne majetky B.

Z vyššie uvedeného nepochybne vyplýva, že právni predchodcovia navrhovateľov v rade 1/ až v rade 4/ sa vzdali prídelov pochádzajúcich z konfiškovaného majetku, vzdaním sa prídelov sa stala pôda majetkom štátu, preto bola Prídelovou listinou zo dňa 15. 3. 1955 predelená štátnemu majetku B. “.

Podľa názoru sťažovateľky „právni predchodcovia navrhovateľov v rade 1/ až 4/... nemohli vlastníctvo nadobudnúť ani vydržaním, nakoľko podľa cit. ustanovenia zápisnice napísanej dňa 10. IX. 1952 mali v držbe predelené pozemky v trvaní iba 6 rokov a za tieto pozemky by mali platiť nájomné – čo podľa zápisnice neurobili do dňa jej spísania.

Tvrdím, že s týmito skutočnosťami sa nezaoberal prvostupňový ani odvolací súd, ani dovolací súd, čo spôsobilo neúplné zistenie skutkového stavu danej veci. Práve preto súdne rozhodnutia vynesené pred všetkými súdnymi inštanciami, pred všeobecnými súdmi ako aj na Najvyššom súde Slovenskej republiky nezodpovedajú garanciam spravodlivého, nezávislého a nestranného súdnictva, čím boli porušené ústavné práva podľa Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods.1, čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2, ako aj právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. “.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti (vrátane argumentácie obsiahnutej v jej doplnení) sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„moje právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom môjho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno, Krajskom súde v Nitre a Najvyššom súde Slovenskej republiky,

moje právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom Okresnom súde Komárno, Krajskom súde v Nitre a Najvyššom súde Slovenskej republiky,

moje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno, Krajskom súde v Nitre a Najvyššom súde Slovenskej republiky

porušené bolo

a zároveň žiadam, aby Ústavný súd Slovenskej republiky Rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. č. 12 C 120/2004-316 zo dňa 25. 6. 2009 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. č. 8 Co/310/2012-536, 8 Co/72/2013 zo dňa 21. 2. 2013... a Uznesenie Najvyššieho súdu č. 5 Cdo 47/2011 zo dňa 18. 9. 2012 zrušil v plnom rozsahu a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.“

Sťažovateľka tiež žiada „o priznanie primeraného finančného zadostučinenia ako náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 300 000,- Eur...“ z dôvodu, že „viac ako 8 rokov som bol v právnej neistote, či podľa rozhodnutia súdu mi prislúcha resp. neprislúcha vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam...“, ako aj o úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 120/2004 a jeho rozsudkom z 25. júna 2009, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 310/2012, 8 Co 72/2013 a jeho rozsudkom z 21. februára 2013, ako aj postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 47/2011 a jeho uznesením z 18. septembra 2012.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označila za porušovateľa svojich práv. Text uvedený mimo petitu považuje ústavný súd za súčasť odôvodnenia sťažnosti, ktorý nemôže doplniť petit (I. ÚS 316/09, I. ÚS 98/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011). Namietané porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) obsiahnuté v texte sťažnosti v znení jej doplnenia posudzoval preto ústavný súd iba ako súčasť argumentácie sťažovateľky.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 120/2004, postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 310/2012, 8 Co 72/2013, ako aj postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 47/2011

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to predovšetkým pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu v označených konaniach ústavný súd považuje v súlade so svojou stabilizovanou judikatúrou za potrebné zdôrazniť, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľky. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je vytvorenie stavu právnej istoty (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu takéhoto

stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

Ústavný súd preto poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu doručená v čase, keď namietané porušenie tohto základného práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (napr. II. ÚS 55/02). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 12 C 120/2004 z 25. júna 2009 o určení vlastníckeho práva k novovytvoreným nehnuteľnostiam v katastrálnom území Patince v prospech žalobcov bol potvrdený v poradí druhým rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 310/2012, 8 Co 72/2013 z 21. februára 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 7. júna 2013. Najvyšší súd o dovolaní žalobcov proti v poradí prvému rozsudku krajského súdu sp. zn. 8 Co 257/2009, 8 Co 258/2009 zo 16. decembra 2010 vo výroku, ktorým zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh žalobcov zamietol, rozhodol uznesením sp. zn. 5 Cdo 47/2011 z 18. septembra 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 16. októbra 2012.

Na základe uvedeného zistenia ústavný súd konštatuje, že v čase doručenia sťažnosti (10. júla 2013) okresný súd, krajský súd ani najvyšší súd v namietaných konaniach už nemohli porušovať základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže všetky už boli právoplatne skončené. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 47/2011 a jeho uznesením z 18. septembra 2012

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, kedy sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, I. ÚS 24/05).

Ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 47/2011 z 18. septembra 2012 nadobudlo právoplatnosť 16. októbra 2012, pričom sťažovateľka doručila sťažnosť ústavnému súdu až 10. júla 2013. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľka doručila ústavnému súdu sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 120/2004 a jeho rozsudkom z 25. júna 2009 v spojení s postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 310/2012, 8 Co 72/2013 a jeho rozsudkom z 21. februára 2013

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že v posudzovanej právnej veci o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam sťažovateľka 8. júla 2013 doručila generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky podnet na podanie mimoriadneho dovolania. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) prípisom sp. zn. VI/1 Pz 655/13 z 31. októbra 2013 podnet sťažovateľky na podanie mimoriadneho dovolania odložila ako nedôvodný. Následne sťažovateľka 8. novembra 2013 doručila generálnej prokuratúre doplnenie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, ktoré obsahovalo aj *„zápisnicu napísanú dňa 10. 09. 1952 na Miestnom národnom výbore v M. vo veci vyúčtovania s prídelcami, ktorí sa vzdali svojich prídelov pochádzajúcich z konfiškovaného majetku A. úč. spol. v kat. území v M.“*. Generálna prokuratúra prípisom sp. zn. VI/1 Pz 655/13 z 29. novembra 2013 sťažovateľke oznámila, že *„generálny prokurátor môže na základe podnetu na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e Občianskeho súdneho poriadku prešetrovať právoplatné rozhodnutie súdu, ako aj postup, ktorý právoplatnému rozhodnutiu predchádzal. Predmetom šetrenia môže byť len k veci sa vzťahujúci súdny spis, ktorý mal konajúci súd k dispozícii ešte pred vydaním rozhodnutia. Na dôkazy a skutočnosti, ktoré neboli súčasťou súdneho spisu a boli predložené mimo tohto súdneho konania nie je možné prihliadať. Z uvedeného dôvodu zotrvávam na predchádzajúcom stanovisku z 31. októbra 2013 sp. zn. VI/1 Pz 655/13-6.“*

Zo zistení ústavného súdu tiež vyplýva, že sťažovateľka 16. decembra 2013 podala okresnému súdu návrh na obnovu konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 12 C 120/2004, v ktorom uplatnila argumentáciu porovnateľnú s argumentáciou uplatnenou v doplnení tejto sťažnosti z 31. októbra 2013 adresovanej ústavnému súdu. V návrhu na povolenie obnovy konania sa sťažovateľka súčasne domáha povolenia odkladu vykonateľnosti rozsudku okresného súdu z 25. júna 2009, a to až do právoplatnosti skončenia obnovy konania. Ústavný súd zistil, že konanie o povolenie obnovy konania je vedené okresným súdom pod sp. zn. 14 C 238/2013, pričom do dňa predbežného prerokovania sťažnosti okresný súd o ňom ešte nerozhodol.

Ústavný súd v súvislosti so skutočnosťou, že sťažovateľka podala aj návrh na obnovu konania právoplatne skončeného rozsudkom okresného súdu sp. zn. 12 C 120/2004 z 25. júna 2009 v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 310/2012, 8 Co 72/2013 z 21. februára 2013, poukazuje na svoju doterajšiu ustálenú judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľke na ochranu jej základných práv alebo slobôd poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľka oprávnená podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie tohto právneho prostriedku oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. Iná interpretácia by v danej veci mala za následok nežiaducu situáciu, keď by to isté rozhodnutie súčasne preskúmavali tak všeobecný súd, ako aj ústavný súd. Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nepredstavuje právny prostriedok nápravy, ktorý možno využiť súčasne popri iných prostriedkoch nápravy, ktoré má sťažovateľka k dispozícii; sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných prostriedkov nápravy došlo podľa tvrdenia sťažovateľky k porušeniu jej základných práv alebo slobôd (m. m. IV. ÚS 21/02).

V okolnostiach posudzovanej veci sťažovateľka podaním návrhu na obnovu konania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvorila stav, keď by o jej veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (okresný súd ako prvostupňový súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne akceptovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci okresného súdu vo veci sťažovateľky predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím okresného súdu o poslednom právnom prostriedku nápravy, ktorý bol sťažovateľkou využitý, ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010).

Ústavný súd aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti uplatňuje právny názor, podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (v posudzovanom prípade návrhu na obnovu konania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za

prípustnú až po právoplatnom rozhodnutí o podanom mimoriadnom opravnom prostriedku, t. j. v danej veci o návrhu sťažovateľky na obnovu konania (m. m. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, IV. ÚS 142/2010).

V nadväznosti na uvedené ústavný súd v záujme právnej istoty sťažovateľky zároveň poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), v ktorých vyslovil, že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o mimoriadnom opravnom prostriedku (v posudzovanej veci o návrhu sťažovateľky na povolenie obnovy konania, pozn.) bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Ústavný súd zdôrazňuje, že ak by sa v súčasnom štádiu konania o veci sťažovateľky vecne zaoberal jej sťažnosťou pred rozhodnutím okresného súdu o jej návrhu na povolenie obnovy označeného konania, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti podľa zásady ratio temporis ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2014